

**แบบนำเสนอสื่อและนวัตกรรมการศึกษา
โรงเรียนในเครือข่ายเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ**

สื่อและนวัตกรรม

ชื่อ การพัฒนาการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตด้วยกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา

โดย นางสาวจิรัฐดา จินทรโหลาน

โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สระบุรี

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ (ศตวรรษที่ 21) ในหน่วยการเรียนรู้เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต วิชา วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความสำคัญและความเป็นมา

วิทยาศาสตร์เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักในโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนแต่ละระดับชั้นให้ต่อเนื่องเชื่อมโยงตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 กระบวนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์จำเป็นต้องจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาสาระแต่ละระดับชั้น เริ่มตั้งแต่การเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการ การจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดทั้งความคิดเป็นเหตุเป็นผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ วิเคราะห์มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและองค์ประกอบความรู้ด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลหลากหลายและประจักษ์พยานที่ตรวจสอบได้ รวมถึงมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลและการจัดการ

การเรียนรู้เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต ในรายวิชา วิทยาศาสตร์ 5 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเนื้อหาที่ค่อนข้างยาก นักเรียนเรียนไม่เข้าใจ เพราะไม่สามารถเรียนรู้ได้ถ้าไม่ได้ศึกษาเรียนรู้จากแหล่งความรู้ที่มีความหลากหลายของธรรมชาติจริง ๆ และเล็งเห็นว่า สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สระบุรี มีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติค่อนข้างมาก จึงเหมาะแก่การเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียน รวมไปถึงสิ่งแวดล้อมในชุมชนในพื้นที่ ต.คชสิทธิ์ อ.หนองแค จ.สระบุรี ที่เป็นแหล่งที่ตั้งของโรงเรียน ส่วนใหญ่มีสภาพแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติมาก จึงควรมีการสอดแทรกและปลูกฝังความมีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชนเข้าไปในบทเรียนด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีแนวคิดที่จะนำกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต ที่มีสามารถทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ในรูปของกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา สามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วิธีการใช้สื่อ

- สื่อประกอบด้วย
1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
  2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต
  3. บทปฏิบัติการ เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต
  4. แบบทดสอบ

เครื่องมือวัดผู้เรียนหลังการใช้สื่อ

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต
2. แบบวัดความตระหนัก เจตคติ และการมีส่วนร่วมของนักเรียน

บทเรียนที่ได้รับ/ข้อค้นพบที่สำคัญ

คะแนนเฉลี่ยผลการทำกิจกรรม เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต ด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ เมื่อนำผลหลังการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยการใช้การทดสอบค่า t (t-test) พบว่า คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้มีค่ามากกว่าก่อนเรียน และด้านความตระหนัก เจตคติที่ดีต่อการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม และการระดมความคิดต่อการมีส่วนร่วมของนักเรียนในฐานะที่เป็นประชาชนในชุมชนในการป้องกันและแก้ปัญหาระบบนิเวศถูกทำลาย หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์

รายวิชา วิทยาศาสตร์ 5

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2560

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต

เวลา 6 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ว 2.1 เข้าใจสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศ มีกระบวนการสืบเสาะ หาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว 8.1 ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ในการสืบเสาะหาความรู้ การแก้ปัญหาว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่แน่นอน สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ ภายใต้อุปกรณ์และเครื่องมือที่มีอยู่ในช่วงเวลานั้นๆ เข้าใจว่า วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคม และสิ่งแวดล้อม มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ตัวชี้วัด

ม.3/1 สำรวจระบบนิเวศต่างๆในท้องถิ่นและอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในระบบนิเวศ

ม.3/2 วิเคราะห์และอธิบายความสัมพันธ์ของการถ่ายทอดพลังงานของสิ่งมีชีวิตในรูปของโซ่อาหาร และสายใยอาหาร

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจความหมายของระบบนิเวศความหลากหลายทางชีวภาพ (K)
2. สำรวจ อธิบาย และเขียนภาพแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในระบบนิเวศในท้องถิ่นและการถ่ายทอดพลังงาน (P)
3. สำรวจวิเคราะห์และอธิบายเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น (P)
4. นักเรียนมีวินัยในการเรียน ใฝ่เรียนรู้ ความตระหนัก เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติจนไปสู่การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน (A)

3. สาระสำคัญ

การดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตชนิดต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นระบบนิเวศ มีความสัมพันธ์กับสภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศและองค์ประกอบโดยรวม ความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตชนิดต่าง ๆ จึงมีความหลากหลายในรูปแบบ ทำให้เกิดระบบนิเวศที่มีลักษณะแตกต่างกันไป

ระบบนิเวศ เป็นความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ร่วมกันในบริเวณใดบริเวณหนึ่ง โดยสิ่งมีชีวิตจะมีความสัมพันธ์กันอย่างหลากหลายเช่น ในทะเลสาบ หุบเขา หนอง บึง ท้องนา ป่าไม้

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (เขียนให้สอดคล้องกับแผนนี้)

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการคิด
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. สารการเรียนรู้

ความรู้ (K)

- กิจกรรมที่ 1 สำรวจระบบนิเวศในท้องถิ่น
- กิจกรรมที่ 2 สัมพันธ์กันอย่างไร
- กิจกรรมที่ 3 การถ่ายทอดพลังงาน
- กิจกรรมที่ 4 สวนในภาค
- กิจกรรมที่ 5 การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ทักษะที่สำคัญ (P)

อธิบายหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชและสัตว์ และความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตในท้องถิ่น สำรวจ อธิบาย และเขียนภาพแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในระบบนิเวศในท้องถิ่นและการถ่ายทอดพลังงาน สำรวจวิเคราะห์และอธิบายเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

นักเรียนมีวินัยในการเรียน ใฝ่เรียนรู้ ความตระหนัก เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติจนไปสู่การมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน (A)

6. จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทักษะศตวรรษที่ 21 (ใช้เฉพาะแกนหลัก 4Cs)

- การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
- ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
- ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)

- ทักษะด้านการสื่อสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information, and Media Literacy)

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ

- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- การริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง
- ทักษะสังคม และสังคมข้ามวัฒนธรรม
- การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต และความรับผิดชอบเชื่อถือได้
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ

คุณลักษณะสำหรับศตวรรษที่ 21

- คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว ความเป็นผู้นำ
- คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง
- คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ เคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ สำนึกพลเมือง

7. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้) (เขียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์)

กิจกรรมที่ 1 สสำรวจระบบนิเวศในท้องถิ่น

กิจกรรมที่ 2 สัมพันธ์กันอย่างไร

กิจกรรมที่ 3 การถ่ายทอดพลังงาน

กิจกรรมที่ 4 สวนในถาด

กิจกรรมที่ 5 การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาและบูรณาการหลักคิดของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ท่วง 2 เงื่อนไข)

ชั้นนำ

- นักเรียนไปชมสถานที่ต่างๆในโรงเรียน เช่น สวนหย่อมหน้าอาคารเรียน สวนป่าด้านหลังอาคาร ธารน้ำหน้าอาคารเรียน สนามกีฬา เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนเกิดการสังเกต และรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัว
- ทดสอบก่อนการเรียนรู้

ขั้นสอน

- นักเรียนทุกคนศึกษาความรู้เรื่อง การศึกษาระบบนิเวศ เพื่อรับรู้ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ในระบบนิเวศ ประเภทและองค์ประกอบของระบบนิเวศ
- ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ โดยแบ่งกลุ่มละ 4 – 5 คน จำนวน 6 กลุ่ม
- แต่ละกลุ่มอภิปรายงานของกลุ่มและเลือกเลขานุการกลุ่ม เพื่อจดบันทึกผลการอภิปราย สรุปงาน และตรวจสอบความถูกต้อง ก่อนนำเสนอ

4. ทำกิจกรรมที่ 1 สำรวจระบบนิเวศในท้องถิ่น กิจกรรมที่ 2 สัมพันธ์กันอย่างไร และกิจกรรมที่ 3 การถ่ายทอดพลังงาน กลุ่มละ 1 แผ่น นักเรียนในชั้นช่วยกันยกตัวอย่างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ และช่วยกันอภิปรายว่ากลุ่มสิ่งมีชีวิตเหล่านั้น มีความสัมพันธ์กันในลักษณะใด เช่น แมวกับหนูเป็นความสัมพันธ์ที่มีฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ล่าและอีกฝ่ายเป็นเหยื่อ หรือ ดอกไม้กับแมลงเป็นความสัมพันธ์ที่ได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย เป็นต้น เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ทั้งหมดไปวางแผนการจัดระบบนิเวศจำลอง (กิจกรรมที่ 4 ส่วนในภาค) โดยครูนัดหมายให้นักเรียนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดระบบนิเวศจำลองมาจากบ้าน

5. นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมพลังสมอง ออกแบบจำลองระบบนิเวศลงในใบกิจกรรมและจัดเตรียมระบบนิเวศจำลองจากสิ่งต่าง ๆ ที่นักเรียนเตรียมมา จากนั้นลงมือปฏิบัติการจำลองระบบนิเวศ กิจกรรมที่ 4 ส่วนในภาค ตามที่ได้ออกแบบไว้ ขณะทำกิจกรรม ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนโดยบันทึกการสังเกตลงในแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

6. เมื่อแต่ละกลุ่มจัดระบบนิเวศจำลองและกิจกรรมที่ 4 ส่วนในภาคเสร็จแล้ว คัดเลือกตัวแทนกลุ่มกลุ่มละ 1 คน นำระบบนิเวศจำลองของกลุ่มออกมาแสดงและนำเสนอเกี่ยวกับประเภทของระบบนิเวศจำลองที่จัด องค์ประกอบของระบบนิเวศ โดยใช้เวลากลุ่มละประมาณ 3 นาที และเปิดโอกาสให้เพื่อนนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ชื่นชมผลงานตลอดจนมีการซักถามเพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน

7. นักเรียนในชั้นช่วยกันตัดสินผลงานของแต่ละกลุ่ม โดยการยกมือออกเสียง ตามหลักประชาธิปไตย และมีการนำผลงานของกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด ไปจัดแสดงร่วมกับห้องอื่น ๆ และช่วงพักกลางวันนักเรียนกลุ่มดังกล่าว มีการสาธิตการจัดระบบนิเวศ (ส่วนในภาค) ให้เพื่อน ๆ ชมอีกครั้ง เป็นการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้น

ขั้นสรุป

1. นักเรียนทำกิจกรรมที่ 5 การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยรวบรวมปัญหาและสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์กับระบบนิเวศในข้างต้นของแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันไปตามความสนใจของแต่ละกลุ่ม ฝึกการวิเคราะห์แก้ปัญหาาร่วมกันถึงปัญหาของแต่ละกลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอแนวคิดในการดูแลรักษาระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

2. ทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

9. สื่อการสอน

1. ภาพความหลากหลายทางชีวภาพและ power point เกี่ยวกับ ความหลากหลายทางชีวภาพ
2. สื่อ สิ่งพิมพ์ และเว็บไซต์ต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง
3. หนังสือเรียน
4. กิจกรรมที่ 1 – 5
5. แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
6. แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7. แบบประเมินชิ้นงาน
8. อุปกรณ์จัดสวนภาค
9. แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต

10. แหล่งเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์
3. ห้องสืบค้นข้อมูล (ห้อง Internet)
4. แหล่งเรียนรู้ธรรมชาติ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สระบุรี

11. การวัดและประเมินผล

11.1 การประเมินตามจุดประสงค์/ตัวชี้วัด

1. ด้านความรู้ (K) และกระบวนการ (P) เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
กิจกรรมที่ 1 สำรวจระบบนิเวศใน ท้องถิ่น	ได้ชิ้นงานที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ครบทุกเรื่อง ทุกข้อ	ได้ชิ้นงานที่ถูกต้อง ครบ ทุกเรื่อง บางเรื่องไม่ ครบ	ได้ชิ้นงานสรุปไม่ครบทุก เรื่อง ไม่ครบทุกข้อ	ได้ชิ้นงานสรุปเป็น บางเรื่อง ส่วนใหญ่ ทุกเรื่อง ไม่เต็ม คำตอบ
กิจกรรมที่ 2 สัมพันธ์กันอย่างไร	ได้ชิ้นงานที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ครบทุกเรื่อง ทุกข้อ	ได้ชิ้นงานที่ถูกต้อง ครบ ทุกเรื่อง บางเรื่องไม่ ครบ	ได้ชิ้นงานสรุปไม่ครบทุก เรื่อง ไม่ครบทุกข้อ	ได้ชิ้นงานสรุปเป็น บางเรื่อง ส่วนใหญ่ ทุกเรื่อง ไม่เต็ม คำตอบ
กิจกรรมที่ 3 การถ่ายทอด พลังงาน	ได้ชิ้นงานที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ครบทุกเรื่อง ทุกข้อ	ได้ชิ้นงานที่ถูกต้อง ครบ ทุกเรื่อง บางเรื่องไม่ ครบ	ได้ชิ้นงานสรุปไม่ครบทุก เรื่อง ไม่ครบทุกข้อ	ได้ชิ้นงานสรุปเป็น บางเรื่อง ส่วนใหญ่ ทุกเรื่อง ไม่เต็ม คำตอบ
กิจกรรมที่ 4 สวนในภาค	ได้ชิ้นงานที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ครบทุกเรื่อง ทุกข้อ	ได้ชิ้นงานที่ถูกต้อง ครบ ทุกเรื่อง บางเรื่องไม่ ครบ	ได้ชิ้นงานสรุปไม่ครบทุก เรื่อง ไม่ครบทุกข้อ	ได้ชิ้นงานสรุปเป็น บางเรื่อง ส่วนใหญ่ ทุกเรื่อง ไม่เต็ม คำตอบ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
กิจกรรมที่ 5 การอนุรักษ์และ พัฒนาสิ่งแวดล้อม	ได้ชิ้นงานที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ครบทุกเรื่อง ทุกข้อ	ได้ชิ้นงานที่ถูกต้อง ครบ ทุกเรื่อง บางเรื่องไม่ ครบ	ได้ชิ้นงานสรุปไม่ครบทุก เรื่อง ไม่ครบทุกข้อ	ได้ชิ้นงานสรุปเป็น บางเรื่อง ส่วนใหญ่ ทุกเรื่อง ไม่เต็ม คำตอบ
แบบทดสอบก่อน- หลังเรียน (Post- test)				

2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (A)

ประเด็น การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4 (ดีมาก)	3(ดี)	2(พอใช้)	1(ปรับปรุง)
มีวินัย , ความรับผิดชอบ, ใฝ่เรียนรู้	เข้าเรียนตรงเวลาทุก ชั่วโมง ส่งงานตรงเวลา ทุกครั้ง	เข้าเรียนช้าเป็น บางครั้งหรือเข้าเรียน ตรงเวลาแต่ขาดเรียน 1 ครั้ง ส่งงานช้า 1 ครั้ง	เข้าเรียนช้าบ่อยครั้งหรือ เข้าเรียนตรงเวลาแต่ขาด เรียน 2 ครั้ง ส่งงานช้า 2 ครั้ง	เข้าเรียนช้าเป็นส่วน ใหญ่หรือขาดเรียน มากกว่า 2 ครั้ง ส่ง งานช้า มากกว่า2 ครั้ง
มุ่งมั่นในการทำงาน	กระตือรือร้นในการ เรียน ตอบคำถามทุก ครั้งโดยไม่ต้องเรียก ถามและมีความ รับผิดชอบในการเรียน ร่วมมือกระตือรือร้น ทำกิจกรรมกลุ่มอย่าง เต็มใจ	ตอบคำถามเอง บ่อยครั้ง รับผิดชอบ ในการเรียน ร่วมมือ ทำกิจกรรมกลุ่ม	ตอบคำถามทุกครั้งที่เรียก ถามและไม่ค่อยมีความ รับผิดชอบในการเรียน ร่วมมือทำกิจกรรมกลุ่มไม่ ตลอดเวลา	ไม่กระตือรือร้นใน การเรียน เฉื่อยชา ไม่ให้ความร่วมมือใน การเรียน ทำ กิจกรรมกลุ่มต่อเมื่อ ครูหรือเพื่อนในกลุ่ม บอก

เกณฑ์การตัดสิน / ระดับคุณภาพนำผลการประเมินจากผลงานรวมกันแล้วเทียบกับช่วงคะแนนในการ
ตัดสินตัวชี้วัดดังนี้

ระดับคุณภาพ	คะแนน (ความรู้และ กระบวนการ)	คะแนน (คุณลักษณะ)
4	5	1
3	4	1
2	3	1
1	2	1
0	1	1

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ 1 ขึ้นไป ผ่าน ไม่ผ่าน

*** หมายเหตุ

1. การประเมินชิ้นงานและภาระงานรวบยอด(เมื่อจบหน่วยการเรียนรู้)
2. การประเมินตนเองของผู้เรียนเมื่อจบหน่วยการเรียนรู้
3. การประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้

11.2 แบบประเมินทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) (10 คะแนน)

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ .....

ผู้รับการประเมิน/กลุ่ม ..... ระดับชั้น/ห้อง.....

ผู้ประเมิน ตนเอง เพื่อน ครู

ประเมินครั้งที่ ..... วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.....

เรื่องที่เรียนรู้.....

คำชี้แจง : ให้ผู้ประเมินสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับระดับคุณภาพ

ทักษะผู้เรียน ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ						หลักฐาน ที่เด่นชัด
		ดี มาก (5)	ดี (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	ปรับ ปรุง (0)	
ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)								
ทักษะในสาระ วิชาหลัก (Core Subjects–3Rs)	1. Reading (อ่านออก)							
	2. (W)Riting (เขียนได้)							
	3. (A)Rithmetics (คิดเลขเป็น)							
ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills – 8Cs)	1. Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)							
	2. Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)							
	3. Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)							
	4. Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)							
	5. Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)							
	6. Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)							

ทักษะผู้เรียน ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ						หลักฐาน ที่เด่นชัด
		ดี มาก (5)	ดี (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	ปรับ ปรุง (0)	
	7. Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)							
	8. Compassion (มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย)							
ทักษะการเรียนรู้และภาวะผู้นำ (2Ls)								
ทักษะการ เรียนรู้และ ภาวะผู้นำ(2Ls)	1. Learning (ทักษะการเรียนรู้)							
	2. Leadership (ภาวะผู้นำ)							

12. ข้อเสนอแนะ(ผู้ใช้แผนเขียนเสนอแนะ)

.....
 .....
 .....

13. บันทึกหลังสอน

13.1 ผลการจัดการเรียนรู้

นักเรียนจำนวน 72 คน

ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้โดยรวม 70 คน

คิดเป็นร้อยละ 97.22

ไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้โดยรวม 2 คน

คิดเป็นร้อยละ 2.78

ได้แก่

1. ด.ช.ปารเมศ บุญชู
2. ด.ช.ศาสตราวุธ หอมภูงา

นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินจุดประสงค์ด้านความรู้ (K) จำนวน 2 คน ได้แก่

1. ด.ช.ปารเมศ บุญชู
2. ด.ช.ศาสตราวุธ หอมภูงา

นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินจุดประสงค์ด้านทักษะ (P) จำนวน 2 คน ได้แก่

1. ด.ช.ปารเมศ บุญชู
2. ด.ช.ศาสตราวุธ หอมภูงา

นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินจุดประสงค์ด้านเจตคติ (A) จำนวน 2 คน ได้แก่

1. ด.ช.ปารเมศ บุญชู
2. ด.ช.ศาสตราวุธ หอมภูงา

13.2 ปัญหา/อุปสรรค

- ในการทำงานเป็นกลุ่มยังมีนักเรียนบางคนที่มีพฤติกรรมในเชิงก่อวณเพื่อนในกลุ่มและไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม
- นักเรียนยังระบุปัญหาและสาเหตุของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติได้ตรงจุด หรือตรงสาเหตุที่แท้จริง ยังขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์เชิงลึก

แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ (จากปัญหาอุปสรรค)

- ครูทำความเข้าใจกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมก่อวณ พูดคุยปรับความเข้าใจกันในกลุ่มทำงาน และมอบหมายภาระหน้าที่ เพื่อให้มีส่วนร่วมในกลุ่ม รู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบ
- ครูกระตุ้นการคิดด้วยการถามนำ/ต่อคำ เสริมคำถามย่อยให้นักเรียนได้เห็นภาพของปัญหาและสถานการณ์มากขึ้น และยกตัวอย่างด้วยสื่อที่เป็นรูปภาพ/วิดีโอ รวมไปถึงยกอย่างของจริงที่มีในโรงเรียน เช่น เศษขยะ ขวดพลาสติกที่อยู่ในบ่อบัว หรือตามใต้ต้นไม้ เป็นต้น

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

.....
.....

ลงชื่อ.....หัวหน้ากลุ่มสาระฯ

(.....)

...../...../.....

ความเห็นของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ของ.....แล้วมี

ความคิดเห็นดังนี้

1. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

ดีมาก

ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

2. การจัดกิจกรรมได้นำกระบวนการเรียนรู้

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้ในการสอนได้อย่างเหมาะสม

ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

3. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

นำไปใช้ได้จริง

ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....

ลงชื่อ.....รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารวิชาการ

(.....)

...../...../.....

ความคิดเห็น

.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้อำนวยการโรงเรียน

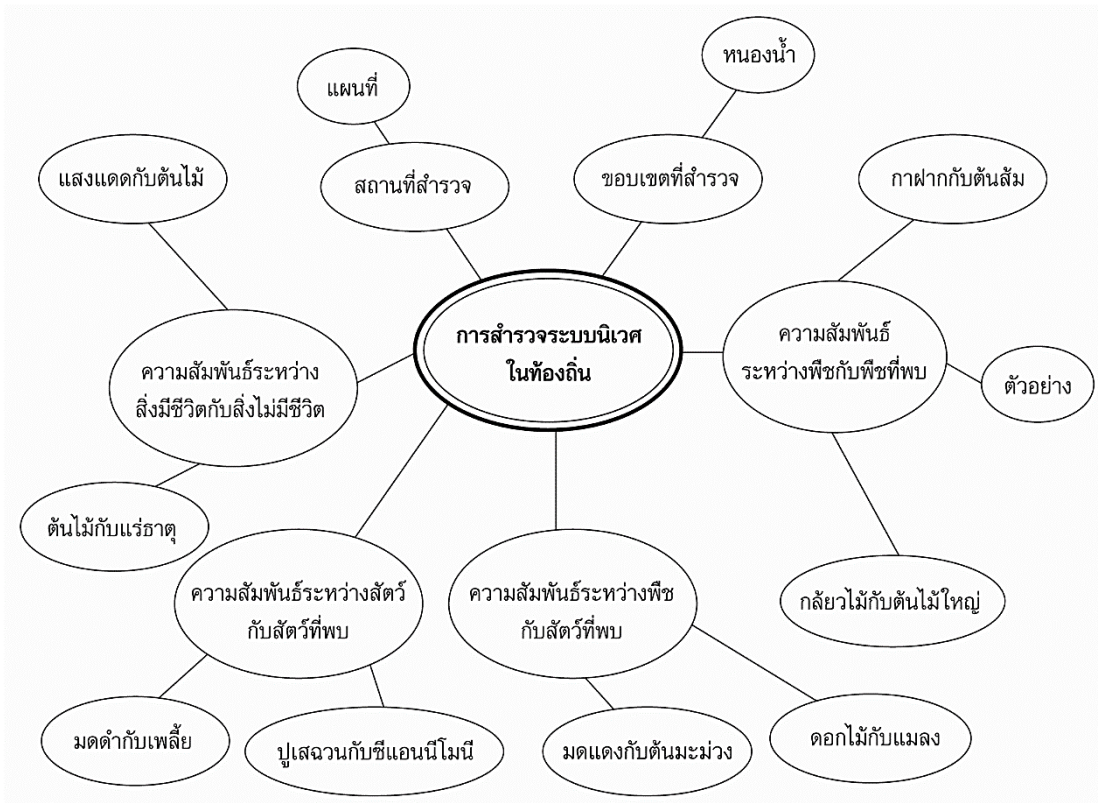
(.....)

...../...../.....

ใบกิจกรรม เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต

กิจกรรมที่ 1 สำรวจระบบนิเวศในท้องถิ่น

ตอนที่ 1 สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

จากการทำกิจกรรมและการสืบค้นข้อมูลในระบบนิเวศอื่นๆ ความสัมพันธ์ของกลุ่มสิ่งมีชีวิตโดยการกินต่อกันเป็นทอดๆ ทำให้มีการถ่ายทอดพลังงานที่สะสมในโมเลกุลของอาหารต่อเนื่องกัน จากพืชซึ่งเป็นผู้ผลิตสู่ผู้บริโภคพืช ผู้บริโภคสัตว์ ผู้บริโภคทั้งพืชและสัตว์ และผู้ย่อยสลาย ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สำรวจสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน

ตัวอย่างตารางบันทึกผลการสำรวจ

หัวข้อ	ข้อมูลที่สำรวจพบ	วิธีแก้ไขและอนุรักษ์
1. สิ่งแวดล้อมในชุมชน	(แต่ละกลุ่มแตกต่างกันตามที่นักเรียนสำรวจจริง)	
2. ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน		

กิจกรรมที่ 2 สัมพันธ์กันอย่างไร

จากกิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนนำผลบันทึกได้จากการสำรวจ มาทำกิจกรรม ดังนี้

ตอนที่ 1

1. สิ่งมีชีวิตในตำแหน่ง A คือผีเสื้อกับดอกกล้วยไม้ มีความสัมพันธ์กันแบบภาวะได้ประโยชน์ซึ่งกันและกัน
2. สิ่งมีชีวิตในตำแหน่ง B คือกล้วยไม้บนต้นไม้ มีความสัมพันธ์กันแบบภาวะอิงอาศัย
3. สิ่งมีชีวิตในตำแหน่ง C คือมดบนพื้นดิน มีความสัมพันธ์กันแบบภาวะเป็นกลาง เป็นการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตที่ทั้งสองฝ่ายไม่มีผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน
4. สิ่งมีชีวิตในตำแหน่ง D คือนกกำลังจิกหนอนบนต้นไม้ มีความสัมพันธ์กันแบบภาวะการล่าเหยื่อ
- ตำแหน่ง E คือเห็ดบนขอนไม้ เป็นผู้สลายสารอินทรีย์ เห็ดเป็นสิ่งมีชีวิตทำหน้าที่ย่อยสลายซากพืชซากสัตว์ให้เป็นสารอนินทรีย์

ตอนที่ 2

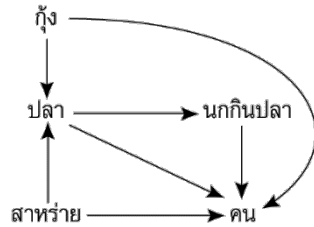
5. ผู้ผลิต คือพืช ได้แก่ ต้นกุหลาบ ต้นมะม่วง กอหญ้า และสาหร่าย
ผู้บริโภค ได้แก่ แมว ตั๊กแตน ผี และหนอน
ผู้ล่าเหยื่อ ได้แก่ แมว
ผู้ย่อยสลาย ได้แก่ รา
6. ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตจากสถานการณ์ที่กำหนดให้คือ ผีกับดอกกุหลาบ ตั๊กแตนกับกอหญ้า

กิจกรรมที่ 3 การถ่ายทอดพลังงาน

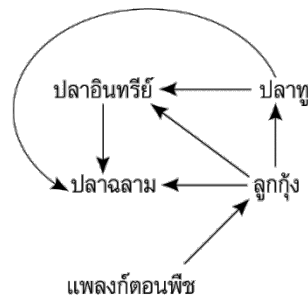
นำเสนอการถ่ายทอดพลังงานของสิ่งมีชีวิตในรูปห่วงโซ่อาหาร

1. โซ่อาหาร

สาหร่าย → กุ้ง → ปลา → นกกินปลา → คน
 สายใยอาหาร

2. สายใยอาหารในระบบนิเวศน้ำเค็ม

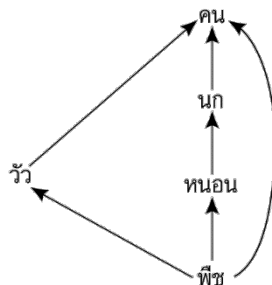

3. กำหนดให้

ข้าว → ตั๊กแตน → นก → เหยี่ยว

ผู้บริโภคลำดับที่ 2 คือ นก ถ้าเกษตรกรฉีดพ่นสารเคมีจนตักแตนตายเป็นจำนวนมาก จะมีผลต่อนกและเหยี่ยวโดยจะทำให้อาหารของนกลดปริมาณลง ประชากรก็จะลดจำนวนลง นกซึ่งเป็นอาหารของเหยี่ยวก็ลดจำนวนลงไปด้วย

4. สายใยอาหารที่คนเป็นผู้บริโภคทั้งลำดับที่ 2 และลำดับที่ 3

กิจกรรมที่ 4 สวนในถาด

นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างสรรค์สวนใน ถ้วยออกมานำเสนอ
ตัวอย่าง สวนในถาด

กิจกรรมที่ 5 การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมกลุ่มอาสาสมัครอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ให้นักเรียนระบุปัญหาและสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมแล้วนำเสนอ (โดยแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันไปตามความสนใจของแต่ละกลุ่ม ครูควรให้แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อฝึกการวิเคราะห์แก้ปัญหาาร่วมกันถึงปัญหาของแต่ละกลุ่มอีกครั้ง)

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ในบ่อน้ำพบบัว สาหร่าย ปลา และงู ซึ่งมีการถ่ายทอดพลังงานกันได้นั้น หมายถึงข้อใด
  1. ประชากร
  2. ระบบนิเวศ
  3. แหล่งที่อยู่
  4. กลุ่มสิ่งมีชีวิต
2. พบปลวกจำนวนมากอยู่ใต้ขอนไม้ หมายถึงข้อใด
  1. ประชากร
  2. ระบบนิเวศ
  3. แหล่งที่อยู่
  4. กลุ่มสิ่งมีชีวิต

จงพิจารณาข้อมูลต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3

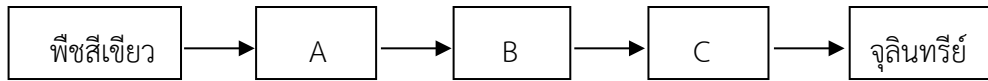
ลักษณะเป็นป่าไม้บริเวณน้ำกร่อย สภาพดินเลนมีกลุ่มพืช มีรากค้ำจุน และรากหายใจ กลุ่มสัตว์ที่พบมีทั้งสัตว์น้ำ สัตว์หน้าดิน และสัตว์ในดิน เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์ทะเลหลายชนิด

3. จากข้อมูลจัดเป็นระบบนิเวศชนิดใด
  1. แหล่งน้ำจืด
  2. ทะเล
  3. ป่าชายเลน
  4. ป่าไม้

พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4

- A ระบบนิเวศน้ำจืดอุดมด้วยแร่ธาตุ อินทรีย์สาร เป็นที่อยู่อาศัยของพืชและสัตว์น้ำจืด
  - B ระบบนิเวศในทะเลอุดมด้วยแพลงก์ตอนพืช แพลงก์ตอนสัตว์ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเล
  - C ระบบนิเวศป่าชายเลนเป็นดินเลนมีแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์เป็นที่อยู่อาศัยของกุ้ง หอย ปู ปลา โกงกาง ลำพู แสม
  - D ระบบนิเวศป่าไม้เป็นระบบนิเวศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพมากเป็นแหล่งอาหาร ผลิตภัณฑ์ของไม้ และยารักษาโรค
4. ระบบนิเวศใดที่ช่วยควบคุมอุณหภูมิของโลกไม่ให้สูงขึ้นจากปรากฏการณ์เรือนกระจก
    1. A และ B
    2. C และ D
    3. B และ C
    4. เฉพาะ D เท่านั้น

จงพิจารณาข้อมูลต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5

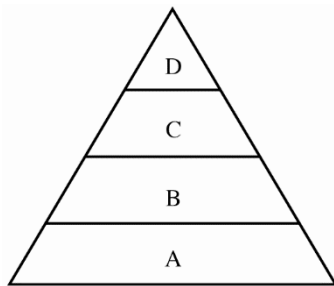
5. การถ่ายทอดพลังงานในห่วงโซ่อาหาร เมื่อใช้การกินอาหารเป็นเกณฑ์กลุ่มสัตว์ A, B และ C เป็นไปตามข้อใด

1. บริโภคพืช บริโภคพืชและสัตว์ บริโภคสัตว์
2. บริโภคพืชและสัตว์ บริโภคพืช บริโภคสัตว์
3. บริโภคพืช บริโภคสัตว์ บริโภคพืชและสัตว์
4. บริโภคสัตว์ บริโภคพืชและสัตว์ บริโภคพืช

6. ในระบบนิเวศในนาข้าวมีการถ่ายทอดพลังงานอย่างไร

1. ข้าว → หนู → งู → เหยี่ยว
2. ข้าว → หนอน → นก → คน
3. ข้าว → ผีเสื้อ → นก
4. ข้าว → หนอน → ไส้เดือน

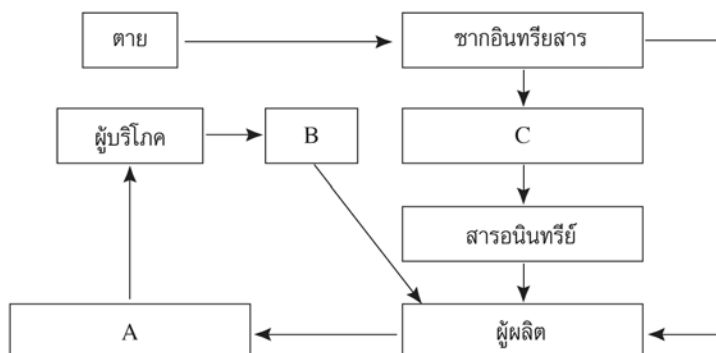
7.

จากรูป พีระมิดอาหาร เหนือ รา และแบคทีเรียอยู่ในส่วนใดของพีระมิด

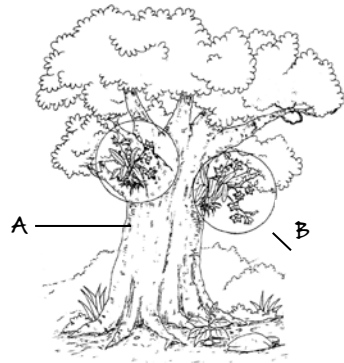
1. A
2. B
3. C
4. D

จงพิจารณาแผนภาพการหมุนเวียนสารโดยสิ่งมีชีวิตดังนี้

8. การเกิดสารตามขั้นตอน A, B และ C เป็นไปตามข้อใด
1. อาหาร แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ ผู้ย่อยสลายอินทรีย์สาร
  2. แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ แก๊สออกซิเจน ผู้ย่อยสลายอินทรีย์สาร
  3. อาหารและแก๊สออกซิเจน แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ ผู้ย่อยสลายอินทรีย์สาร
  4. อาหารและแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ แก๊สออกซิเจน ผู้ย่อยสลายอินทรีย์สาร

9.

จากรูป ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต A และ B เป็นแบบใด

1. ภาวะได้ประโยชน์ซึ่งกันและกัน
  2. ภาวะอิงอาศัย
  3. ภาวะปรสิต
  4. ภาวะเป็นกลางทั้งสองฝ่ายไม่มีผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน
10. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้คุณภาพในระบบนิเวศเปลี่ยนแปลง
1. การย้ายเข้าและย้ายออกของประชากร
  2. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
  3. มีความตระหนักในการให้ความร่วมมือรักษาสิ่งแวดล้อม
  4. ขาดความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
เรื่อง ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต

1.2	2. 1	3. 3	4. 2	5. 3
6.1	7. 4	8. 3	9. 2	10. 3